

Prosodie en syntaxis

Karen De Clercq
respons op Vincent van Heuven

Inhoudstafel

Inleiding

De syntaxis van vraagzinnen

Een kleine excursie: vraagpartikels

De syntaxis van taalhandelingen

Besluit

Inhoudstafel

Inleiding

De syntaxis van vraagzinnen

Een kleine excursie: vraagpartikels

De syntaxis van taalhandelingen

Besluit

3 soorten vraagzinnen

- (1)
 - a. De bus vertrekt aan halte 5. (S)
 - b. Aan welke halte vertrekt de bus? (W)
 - c. Vertrekt de bus aan halte 5? (Y)
 - d. De bus vertrekt aan halte 5? (D)

van Heuven en Haan (2000)

“we expect phonetic/prosodic interrogativity marking to be stronger in inverse proportion to the (number of) lexico-syntactic markers, i.e., in the order $D > Y > W > S$ ”

Experiment I

- ▶ het fonetisch/prosodisch markeren van het type vraag neemt toe in de volgorde S>W>Y>D>
 - ▶ stijgende intonatie op het einde van de zin neemt toe
 - ▶ pitch accent op object wordt groter
 - ▶ pitch accent op subject verkleint

Experiment II

- ▶ wanneer weten luisteraars of een zin een vraagzin is?
 - ▶ S, W kunnen niet op basis hoorbare verschillen uit elkaar gehouden worden voor het einde van de zin
 - ▶ Y, D kunnen niet op basis van hoorbare verschillen uit elkaar gehouden worden voor het einde van de zin

- ▶ Beide experimenten ondersteunden de hypothese
- ▶ De intonatiemarkering neemt inversproportioneel toe met de lexicaal-syntactische markering voor het type vraag.

Leidende vraag

Is er een verband tussen de prosodische sequentie $D > Y > W > S$ en de syntaxis? En hoe ziet dat eruit?

Stelling

- ▶ Meer intonatiemarkering gaat ook in de syntaxis samen met meer functionele structuur.

Inhoudstafel

Inleiding

De syntaxis van vraagzinnen

Een kleine excursie: vraagpartikels

De syntaxis van taalhandelingen

Besluit

CP?

- ▶ CP is het domein in de zin waar een zinstype bepaald wordt (vraag, imperatief, mededeling).
- ▶ CP is het domein in de zin dat inbedding mogelijk maakt

zinsbepaler en onderschikker

- (2)
- a. Ik denk **dat** de bus aan halte 5 vertrekt.
 - b. Ze vroeg me **of** de bus aan halte 5 vertrok.
-
- ▶ onderschikkende voegwoorden kunnen zowel de rol van onderschikker als zinsbepaler vervullen
 - ▶ onderschikkende voegwoorden zijn het hoofd van een functionele projectie CP.

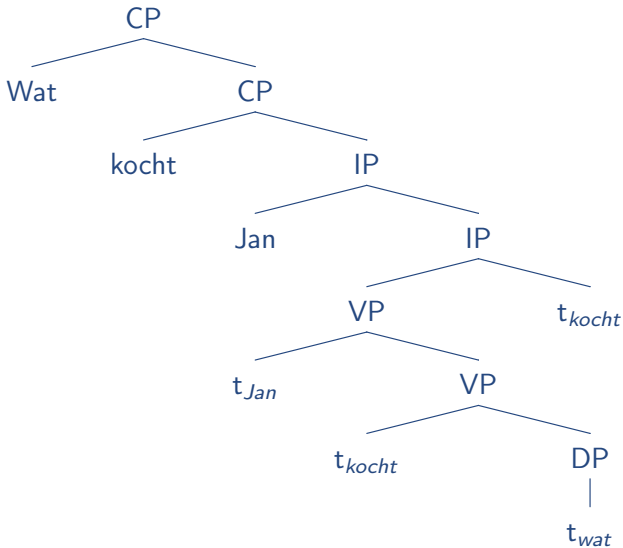

vraagzinnen

- ▶ Y-vragen: finiet ww verplaatst naar C
- ▶ W-vragen: finiet ww verplaatst naar C + wh-woord verplaatst naar SpecCP

UNIVERSITEIT
GENT

Probleem 1?

- (3) Ik weet nie **of met wie dat** Jan oan et proate was.
(Strijen Dutch, uit van Craenenbroeck 2010:32-33)
- ▶ Hoe analyseer je dit binnen een CP-domein met slechts één laag?

Probleem 2?

Wat zegt deze structuur ons over intonatiemarkering en $D > Y > W > S$?

Probleem 2?

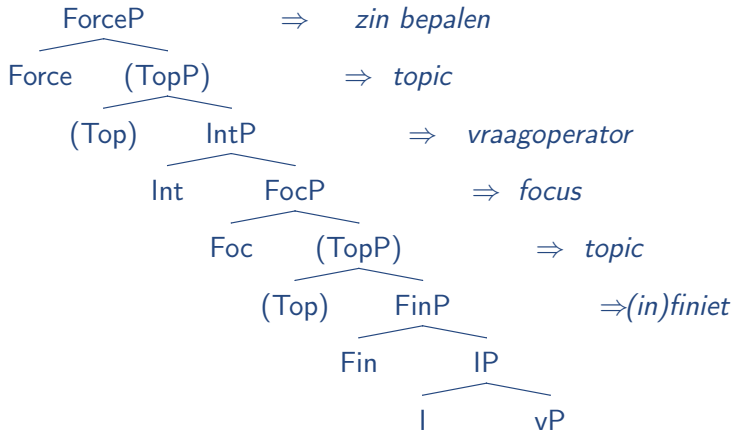
Wat zegt deze structuur ons over intonatiemarkering en $D > Y > W > S$?

niets

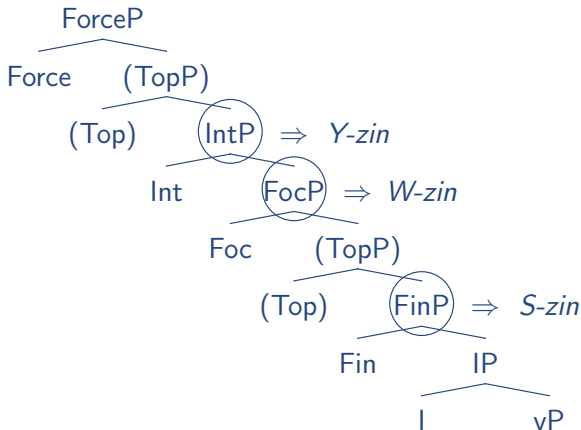
Split CP!

Rizzi 1997, 2001

S, W en Y

Wat met D?

(4) De bus vertrekt aan halte 5?

Inhoudstafel

Inleiding

De syntaxis van vraagzinnen

Een kleine excursie: vraagpartikels

De syntaxis van taalhandelingen

Besluit

hé

- (5)
- a. *De bus vertrekt, hé. S
 - b. *Aan welke halte vertrekt de bus, hé? W
 - c. *Vertrekt de bus aan halte 5, hé? Y
 - d. De bus vertrekt aan halte 5, hé? D
-
- ▶ Alleen D is compatibel met hé.
 - ▶ Wat kan dit ons vertellen over de plek van D en de plek van hé in de structuur van de zin?

van Heuven en Haan (2003): voorspelbaarheidstest

- ▶ Y-vraag: informatievragend
- ▶ D-vraag: informatievragend en confirmatievragend
- ▶ D-vraag + hé: confirmatievragend

van Heuven en Kirsner (1999)

- ▶ de aanwezigheid van partikels zorgt voor een stijgende toon in verhouding to de afwezigheid van deze partikels

Voorlopig besluit

- ▶ D+hé >D>Y>W>S

Inhoudstafel

Inleiding

De syntaxis van vraagzinnen

Een kleine excursie: vraagpartikels

De syntaxis van taalhandelingen

Besluit

Heim et al 2014

Clause type	Falling declarative	Rising declarative	Eh-Declarative
Speech act	Assertion	Biased yes/no Q	Request for confirmation
<i>I'm telling you</i>	☒	☐	☐
<i>I don't believe it</i>	☐	☒	☐
<i>Confirm you know</i>	☐	☐	☒

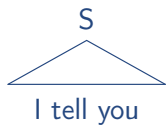

- ▶ D-vragen zoeken niet rechtstreeks confirmatie, maar drukken eerder een (on)geloof uit van de spreker ten aanzien van p.
- ▶ D+ hé: echte confirmatie-zoeker.

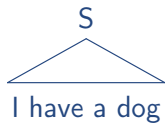

Ross 1970

► Deep structure

⇒ Speech Act structure

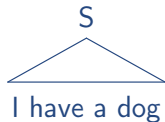

⇒ structure for p

Ross 1970

► Surface structure

⇒ structure for p

Haegeman en Hill 2013 (1)

Evidentie voor extra domein boven CP op basis van taalhandelingspartikels uit West-Vlaams:

- (6) a. *Je zei [né dat da roare was.]
b. Je zei [dat da roare was] né.

→ deze partikels zijn main clause phenomena

- (7) a. Né, dienen medalie een me

→ deze partikels gaan vooraf aan V2

Haegeman en Hill 2013 (2)

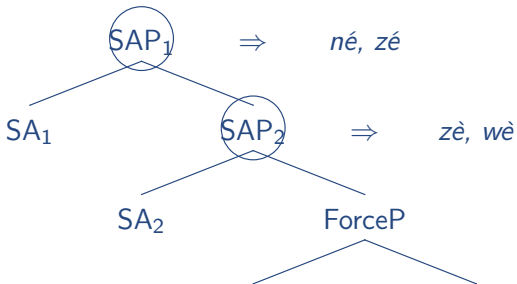
- (8) a. Né, men artikel is gedoan wè (*zé).
b. *Men artikel is gedoan wè (*zé) (né).

- ▶ er komen in WF maximaal 2 SA partikels voor in dezelfde zin.
- ▶ ze komen in een welbepaalde volgorde voor
- ▶ als ze samen voorkomen: 1 confirmatiezoekend, 1 consoliderend/bonding (Heim et al 2014)

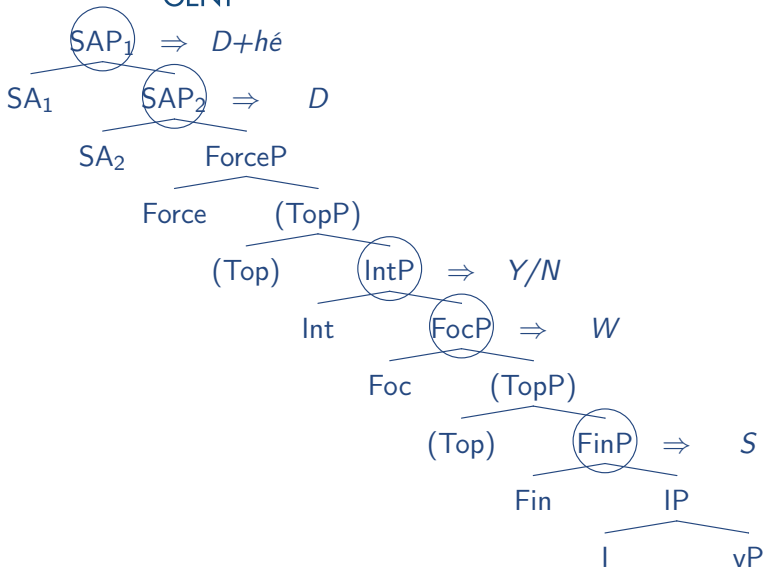
Haegeman en Hill 2013 (3)

- ▶ sterk vereenvoudigde voorstelling

UNIVERSITEIT
GENT

Inhoudstafel

Inleiding

De syntaxis van vraagzinnen

Een kleine excursie: vraagpartikels

De syntaxis van taalhandelingen

Besluit

Besluit

- ▶ De sequentie vastgesteld op grond van prosodie, blijft ook bewaard in de syntaxis.
- ▶ Meer (activatie van) (vraag)structuur lijkt meer stijgende intonatie te weeg te brengen.
- ▶ Dit roept vele vragen op!